

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“

Област на висшето образование 1. Педагогически науки

Професионално направление 1.2. Педагогика

Научна специалност *Теория на възпитанието и дидактика*

Обявен в ДВ бр. 23/19.03.2024 г.

Кандидат: гл. ас. д-р Марлена Йорданова Данева

Член на научно жури: доц. д-р Калина Иванова Белчева,

Заповед № ОЖ-1.2-05/26.04.2024 г. на Ректора на ТУ – София

1. Обща характеристика на научноизследователската и научноприложната дейност на кандидата

Конкурсът за заемане на академичната длъжност *доцент* по професионално направление 1.2. Педагогика, научна специалност *Теория на възпитанието и дидактика* се провежда с единствен кандидат гл.ас.д-р Марлена Йорданова Данева. Представената документация отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности в Технически университет – София.

Предложените научни трудове от кандидата са предимно в областта на приобщаващото и интеркултурното образование, обучението в мултикултурна среда и отразяват проблема за оптимизиране на процеса за привличане и приобщаване на деца от маргинализирани групи, деца с образователни потребности и обучителни трудности. Въз основа на представени световно известни модели за организация на мултикултурна среда, се представят педагогически методи за работа в такава среда, реализира се педагогическа дейност в начален етап на образование. В конкурса Марлена Данева участва с монография, публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“, самостоятелна статия в научно издание, реферирано и индексиранио в Web of Science, множество статии и доклади, предимно в съавторство, публикувани в нерепериранни списания с научно рецензиране. Като цяло представената за конкурса научна продукция акцентира върху методически стратегии и подходи в мултикултурна образователна среда, предлага адаптиран авторски модел за взаимодействие с родители, както и механизъм за достъп до ромската ценностна система чрез групова работа с хора от общността. Изследователските проучвания на кандидата в този аспект се отличават със задълбоченост и научна продуктивност.

В областта на гражданското образование, здравно и екологично възпитание се разглеждат добри практики от чужбина, а внедряването на

иновации се представят като начин, път и средство за подобряване на успеваемостта на учениците в процеса на обучение.

Избраните проблеми са значими и актуални, като са анализирани значителен брой изследвания от различни аспекти.

Представен е допълнително, извън минималните изисквания за академична длъжност *доцент*, един университетски учебник, публикуван в съавторство.

От цялостния преглед на научните трудове е видно, че кандидатът гл. ас. д-р Марлена Данева покрива изискванията по основните групи показатели за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, като в известна степен ги надвишава (показател Ж).

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Гл.ас.д-р Марлена Йорданова Данева е с малък преподавателски опит – постъпила е като асистент в ИПФ - Сливен през 2020 година, като преди това не е работила в сферата на образованието. Независимо от това бързо и активно се е включила в работата на катедра „Педагогика и мениджмънт“: разработила е учебни програми в съавторство (Справка учебни програми), участвала е в научни конференции, включително на международно ниво, ръководила е дипломанти, участвала е в образователни проекти.

От приложената справка за хорариума на водените лекции във „Факултет и Колеж – Сливен“ е видно, че кандидатът е провеждал лекционни курсове за последните две години, като с най-голям хорариум са дисциплините *Приобщаващо образование* и *Методи за работа с деца и младежи в риск*, включени в учебните планове за подготовка на бъдещи начални учители. Прави добро впечатление, че за академична длъжност *доцент* изискуемият минимум е от 30 лекционни часа, като той е превишен неколкократно.

От представените документи за участие в конкурса може да се заключи, че Марлена Йорданова Данева проявява отговорност към преподавателската и научно-изследователската дейност, но определено считам, че е нужен по-богат опит в учебно-преподавателската работа, особено в случаите, когато се кандидатства за академична длъжност „доцент“ с едногодишен стаж като главен асистент.

3. Основни научни и научноприложни приноси

Публикуваният монографичен труд „Интеркултурно образование в мултикултурна среда“ е рецензиран от двама рецензенти и са „засегнати основите на интеркултурното образование като палитра от педагогически методи за работа в такава среда“ (с. 2). Актуален е с педагогическия аспект на интеркултурното образование, илюстриран на базата на съвременен образователен подход (компетентностен), с анализиранията нормативна база за прилагане на интеркултурно образование и с моделите на интеркултурно педагогическо взаимодействие.

Предложените за конкурса статии и доклади на Марлена Данева анализират нормативната и поднормативната база, като открояват обективните предпоставки за осъществяването на съвременно образование в мултикултурна среда. Прави впечатление призива на автора за осъществяване на връзка между научни достижения, нормативна база и образователни практики.

Представената научна продукция ми дава основание да считам, че проведените изследвания и съдържащите се в тях приноси са лично дело на кандидата. Те се отнасят до доказване с нови средства на съществени нови страни на вече съществуващи научни области, теории и проблеми.

4. Значимост на приносите за науката и практиката

Приносите, получени в резултат на научните изследвания на гл.ас.д-р Марлена Данева, допринасят до обогатяване на теорията и практиката в областта на приобщаващото и интеркултурното образование, обучението в мултикултурна среда: изследван е процесът на осъзнаване на образованието като ценност в мултикултурна среда; апробирани са концепции, методологии и технологии на интеркултурното образование в реални училищни общности в различни маргинализирани ареали; разработен е авторски модел за двустепенна работа с родители на обучаеми в процеса на интеркултурно взаимодействие на училището със семействата от маргинализирани общности.

Считам, че научните трудове на Марлена Данева представят актуални научни тези и методически подходи за осъществяване на съвременен образователния процес в мултикултурна среда, като по този начин допринасят за оптимизиране на процеса за привличане и приобщаване на деца от маргинализирани групи, деца с образователни потребности и обучителни трудности.

5. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки и препоръки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на анализа на представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях научноприложни и приложни приноси, въз основа на цялостната научноизследователска дейност на кандидата, давам своята положителна оценка и намирам за основателно да предложа на уважаемото научно жури гл. ас. д-р Марлена Йорданова Данева да заеме академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, научна специалност *Теория на възпитанието и дидактика*.

Дата:
18.06.2024г.

Член на журито:
/доц. д-р Калина Белчева/

REPORT

Regarding the competition for holding the higher academic post of

Associate Professor in

Higher Education Area 1. Pedagogical Sciences,

Professional Field 1.2. Pedagogy,

Scientific Specialty Theory of Education and Didactics,

published in the State Gazette, issue 23 of 19.03.2024

Applicant: Ch. Assist. Eng. Marlena Yordanova Daneva, PhD

Member of the Scientific Jury: Assoc. Prof. Kalina Belcheva, PhD

1. General characteristics of the applicant science and research applied activities

The competition for the academic position of Associate Professor in professional field 1.2. Pedagogy, scientific specialty Theory of Education and Didactics has one single entry, namely Ch. Assist. Marlena Yordanova Daneva, Ph.D. The submitted documentation complies with the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations on Terms and Conditions for Occupying Academic Positions at the Technical University of Sofia.

The applicant's proposed scientific works are mainly in the field of inclusive and intercultural education, teaching and learning in a multicultural environment and reflect the problem of optimizing the process for attracting and including children from marginalized groups, children with educational needs and learning difficulties. On the basis of presented world-famous models for the organization of a multicultural environment, pedagogical methods development for working in such an environment have been presented, pedagogical activity has been implemented in the initial stage of education. For the competition, Mrs Marlena Daneva has submitted a monograph, a published book based on her PhD thesis, a single-authored article in a scientific publication, refereed and indexed in Web of Science, numerous articles and reports, mostly co-authored, published in non-refereed peer-reviewed journals. In general, the scientific production submitted for the competition emphasizes methodological strategies and approaches in a multicultural educational environment, offers an adapted author's model for interaction with parents, as well as a mechanism for accessing the Roma value system through group work with people from the community. The candidate's research studies in this aspect are distinguished by thoroughness and scientific productivity.

In the field of civic, health and environmental education, good practices from abroad are considered, and the implementation of innovations is presented as a way, path and means to improve students' achievement in the learning process.

The selected problems are significant and relevant; the analyzed studies are of great number and from different aspects.

A co-authored university textbook has been submitted as well, which is beyond the minimum requirements for Associate Professor.

The overall review of the scientific works of the applicant Ch. Assist. Marlena Daneva, PhD, shows that the requirements concerning the main groups of indicators for participation in a competition for the academic position of Associate Professor are met, exceeding indicator J to a certain extent.

2. Evaluation of the applicant pedagogical training and activity

Ch. Assist. Marlena Yordanova Daneva, PhD, has little teaching experience - she joined the Engineering and Pedagogical Faculty - Sliven as an assistant professor in 2020, and before that she had not had any experience in the field of education. Nevertheless, she quickly and actively got involved in the activities of the Pedagogy and Management department: she has worked in partnership to develop subject-based curricula (Reference Curricula), participated in scientific conferences, including at international ones, supervised graduate students, took part in educational projects.

From the attached list of information on lectures held at Faculty and College - Sliven, it is clear that the candidate has carried out lecture courses for the last two years, with the largest number on the academic disciplines Inclusive Education and Methods for Working with Children and Youths at Risk, included in the curricula for training of future primary teachers. It makes a good impression that the required minimum of 30 lecture hours for the academic position has been exceeded several times.

From the submitted documents for participation in the competition, it can be concluded that Mrs Marlena Yordanova Daneva shows responsibility towards teaching and research activities, but I definitely believe that more years of teaching experience is needed, especially in cases like this one - applying for the academic position of Associate Professor with only one-year experience as a chief assistant.

3. Main scientific and applied research contributions

The published monographic work Intercultural Education in a Multicultural Environment was reviewed by two reviewers and 'the foundations of intercultural education as a palette of pedagogical methods for working in such an environment are presented' (p. 2). It is relevant with the pedagogical aspect of intercultural education, illustrated on the basis of a modern educational approach (competency-based approach), with the analyzed normative base for the implementation of intercultural education and with the models of intercultural pedagogical interaction.

The articles and reports of Mrs Marlena Daneva, submitted for the competition, analyze the normative and sub-normative basis, highlighting the objective prerequisites for the implementation of modern education in a multicultural environment. The author's call for establishing a connection between scientific achievements, normative base and educational practices is impressive.

The submitted scientific output empowers me to consider that the conducted research and the contributions contained in it are the personal work of the candidate. Contributions refer to the demonstration by new means of substantial new aspects of already existing scientific fields, theories and problems.

4. Significance of contributions to science and practice

The contributions obtained as a result of the scientific research of Ch. Assist. Marlena Daneva, PhD, contribute to the enrichment of theory and practice in the field of inclusive and intercultural education, learning in a multicultural environment: the process of awareness of education as a value in a multicultural environment was studied; concepts, methodologies and technologies of intercultural education have been tested in real school communities in various marginalized areas; an author's model was developed for two-level work with students' parents in the process of intercultural interaction of school with families from marginalized communities.

I believe that the scientific works of Marlena Daneva present current scientific theses and methodological approaches for implementing the modern educational process in a multicultural environment, thereby contributing to optimizing the process of attracting and including children from marginalized groups, children with educational needs and educational difficulties.

5. Critical remarks and recommendations

I have none.

CONCLUSION

Based on the analysis of the submitted scientific works, their significance, the applied research contributions in them, based on the overall scientific research activity of the candidate, I give my positive assessment and find it justified to propose to the respected Scientific Jury that **Ch. Assist. Marlena Yordanova Daneva, PhD**, be awarded the academic position of Associate Professor in higher education area 1. Pedagogical Sciences, Professional Field 1.2. Pedagogy, Scientific Specialty Theory of Education and Didactics.

18.06.2024
Sliven

Member of the Scientific Jury:
/Assoc. Prof. Kalina Belcheva, PhD/